

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE „NIEBIESKA LINIA”

za 2013 rok.

W 2013 roku Stowarzyszenie „Niebieska Linia” kontynuowało działalność, zapoczątkowaną w 2004 roku. Realizowano również nowe programy i zadania.

I. Współpraca z instytucjami i podmiotami – na różnych szczeblach, na terenie Warszawy i całej Polski

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

- spotkania i konferencje prowadzone przez Minister Agnieszkę Kozłowską – Rajewicz, Pełnomocniczkę Rządu do Spraw Równego Traktowania – spotkania związane z problematyką dyskryminacji, przemocy seksualnej, nowymi przepisami prawnymi w sprawie gwałtów, przemocy domowej i ekonomicznej wobec kobiet, realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy, szacowaniu kosztów przemocy wobec kobiet (Luis Alarcon, Wanda Paszkiewicz, Anna Wiechcińska, Paula Klemińska, Małgorzata Wincenciak, Urszula Podsiadło)

- spotkanie współorganizowane z PARPA dotyczące wyników badań przeprowadzonych w Zespołach Interdyscyplinarnych (Wanda Paszkiewicz – udział w dyskusji panelowej, Małgorzata Kulka, Anna Wiechcińska)

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

- praca w **Zespole Monitorującym** do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Udział w opracowywaniu i modyfikowaniu Krajowego programu Przeciwdziałania Przemocy na kolejne lata, praca nad zmianami w aktach prawnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opiniowanie projektów dofinansowywanych przez MPiPS (prezes Stowarzyszenia NL - Luis Alarcon)
- udział w konferencji inaugurującej program „**Przeciwdziałanie przemocy ze względu na**

pleć” współfinansowany z funduszy Norweskich (Małgorzata Wincenciak)

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich – udział w spotkaniach roboczych 10 infolinii i telefonów pomocowych w celu ustalenia zasad ewentualnego współdziałania (Małgorzata Wincenciak, Anna Wiechcińska, Małgorzata Kulka, Paula Klemińska)

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie – konferencja „Działania rządu oraz samorządu terytorialnego w kwestii zapobiegania przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć”(Anna Wiechcińska)

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej – udział w spotkaniu z przedstawicielami podmiotów realizujących programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc oraz Specjalistycznych Ośrodkach Wsparcia na terenie województwa Mazowieckiego (Karolina Radzikowska, Mariusz Moderski, Anna Wiechcińska)

Urząd m. st. Warszawy -

1 - udział w pracach **Komisji Dialogu Społecznego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

(Ewa Podgórska, Anna Wiechcińska, Małgorzata Kulka)

2 - członkowie Stowarzyszenia aktywnie pracowali w **Zespołach Interdyscyplinarnych w kilku dzielnicach Warszawy:**

- Anna Wiechcińska – zastępca przewodniczącego w ZI w dzielnicy Ursynów
- Wanda Paszkiewicz – członek ZI w dzielnicy Śródmieście
- Dorota Krawczyk – z-ca przewodniczącego ZI w dzielnicy Targówek
- Marcin Korowaj – przewodniczący ZI w dzielnicy Włochy
- Urszula Podsiadło – członek ZI w dzielnicy Włochy
- Małgorzata Kulka – członek ZI w dzielnicy Rembertów

3 – udział w spotkaniu przewodniczących i zastępców przewodniczących warszawskich ZI dotyczącym **prezentacji programów korekcyjno – edukacyjnych prowadzonych na terenie Warszawy** (Karolina Radzikowska, Agnieszka Turska, Anna Wiechcińska)

Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Członkowie Stowarzyszenia kontynuowali prace w Radzie Ekspertów ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Państwowej Agencji Rozwiązywania problemów Alkoholowych, gdzie brali udział w systemie potwierdzania kwalifikacji specjalistycznych osób pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc. (Luis Alarcon, prawnik współpracujący ze Stowarzyszeniem – Grzegorz Wrona).
- Członkowie Stowarzyszenia byli zaproszeni jako eksperci przy pracach nad kampanią „Lekarzu reaguj na przemoc” (Wanda Paszkiewicz).
- Udział członków Stowarzyszenia w **XVII Konferencji Przeciw Przemocy w Rodzinie** – prezentacja działań Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (Ewelina Bazyluk).
- Wykłady i warsztaty na szkoleniu dotyczącym pracy w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych dla przedstawicieli małych gmin (Wanda Paszkiewicz – wykład, Paula Klemińska, Urszula Podsiadło, Tomasz Majewski – warsztaty).
- Na konferencji dla sędziów karnych wykłady dotyczące przemocy i charakterystyki osób stosujących przemoc (Paula Klemińska, Tomasz Majewski).

II. Prowadzenie działań i programów skierowanych bezpośrednio do osób uwikłanych w przemoc w rodzinie.

W ramach działalności statutowej Stowarzyszenia w 2013 r. prowadzono kilka programów pomocy dla osób uwikłanych w przemoc oraz zgłaszających się w związku z innymi problemami psychologicznymi lub będących w kryzysie. Były to następujące działania:

1. Kontynuacja programu dotowanego przez Biuro Polityki Społecznej Urzędu Miasta st. Warszawy, skierowanego do osób stosujących przemoc.

W ramach działań w tym programie prowadzono:

- konsultacje indywidualne,
- trzy czteromiesięczne cykle zajęć grupy korekcyjno – edukacyjnej,
- warsztaty umiejętności psychologicznych - trzy jednodniowe spotkania (prowadzenie warsztatów: Agnieszka Turska, Mariusz Moderski),
- superwizje zespołu prowadzącego program (Liliana Krzywicka).

W 2013 roku w programie uczestniczyło **99 osób**.

Odbyło się **333 konsultacji indywidualnych**.

W warsztatach umiejętności wzięły udział 24 osoby.

Zespół prowadzący program: Ewa Podgórska (koordynator, od maja – koordynator: Karolina Radzikowska), Tomasz Majewski, Monika Lakowska, Agnieszka Turska, Mariusz Moderski, Anna Wiechcińska.

2. Praca CPS – Centrum Pomocy Specjalistycznej – kontynuacja działalności odpłatnej i wolontaryjnej rozpoczętej w 2008 r. (koordynator Tomasz Majewski), w ofercie którego prowadzona jest: psychoterapia indywidualna, małżeńska i rodzinna, konsultacje psychologiczne i pedagogiczne, konsultacje wychowawcze dla rodziców.

Z konsultacji specjalistycznych (płatnych) w CPS skorzystało **112 osób**.

Część klientów była też przyjmowana wolontaryjnie.

Rozpowszechniano działalność CPS.

Konsultantami CPS byli: Tomasz Majewski, Wanda Paszkiewicz, Luis Alarcon, Anna Wiechcińska, Ewa Podgórska, Monika Lakowska, Dorota Krawczyk, Grzegorz Wrona, Marcin Korowaj, Mariusz Moderski.

Wolontaryjnie przyjęli klientów: Małgorzata Kulka, Dorota Krawczyk, Anna Wiechcińska, Wanda Paszkiewicz, Marcin Korowaj, Paula Klemińska, Monika Lakowska, Karolina Radzikowska, Tomasz Majewski.

w 2013 r. zostało zarejestrowanych 211 osób

(w programie dla osób stosujących przemoc i Centrum Pomocy Specjalistycznej

– w tym klienci przyjmowani wolontaryjnie).

Przy realizacji w/w programów współpracowaliśmy z zespołem **Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego Dzielnicy Śródmieście**. Przyjmowaliśmy klientów skierowanych z PIK do naszego Stowarzyszenia na terapię, kierowaliśmy klientów zgłaszających się do Stowarzyszenia na konsultacje prawne do PIK.

Łącznie w 2013 r. we wszystkich programach prowadzonych przez

Stowarzyszenie NL, skierowanych do klientów

przeprowadzono łącznie - 825 konsultacji

(333 – w programie dla OSP, 116 – wolontaryjnie, 376 – płatnych)

III. Na zlecenie PARPA – prowadzenie Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

Zadanie to w miesiącach styczeń – grudzień 2013 r. obejmowało prowadzenie:

- ogólnopolskiego telefonu dla osób uwikłanych w przemoc – przeprowadzono: **14 634** konsultacji psychologicznych i prawnych;
- poradni e-mailowej i korespondencyjnej – odpowiedziano na **1293 e-maili i 22 listy**; interwencji w instytucjach – przeprowadzono **razem 415 interwencji**;
- telefonicznych i mailowych konsultacji dla przedstawicieli służb i organizacji pozarządowych pracujących obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – przeprowadzono **399 konsultacji**: 251 telefonicznych i 148 mailowych;
- interwencji wobec osób skazanych (wyrok w zawieszeniu), które nadal dopuszczają się przemocy (podpisane porozumienie: Ministerstwo Sprawiedliwości - Komenda Główna Policji – Dyrektor PARPA) – prowadzono **15 spraw**;
- strony internetowej Pogotowia NL – **umieszczono 123 nowe posty na stronie internetowej**;
- aktualizacji bazy danych instytucji pomagających – **1678 placówek**. Obecnie w bazie danych znajduje się **5030 placówek**;
- programu stażowego – przeszkolono **20 stażystów**;
- działania na rzecz integracji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie - **8 seminariów**, w których **wzięło udział 340 osób** – przedstawiciele

różnych służb, instytucji i organizacji pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Tematy seminariów i osoby prowadzące:

- 12 marca 2013r. pt. „Jak realizować procedurę Niebieskie Karty w praktyce” prowadzone przez Alinę Prusinowską-Marek
- 16 kwietnia 2013r. pt. „Jak tworzyć zasady efektywnej współpracy w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych” prowadzone przez Elżbietę Lesiak
- 23 maja 2013r. pt. „Praca z osobą stosującą przemoc w rodzinie” prowadzone przez Luisa Alarcon.
- 17 czerwca 2013r. pt. „Pomoc dziecku krzywdzonemu w oparciu o procedurę Niebieskie Karty” prowadzone przez Wandę Paszkiewicz i Grzegorza Wronę.
- 20 września 2013 r. pt. „Strategia pracy zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych. Działania w sytuacjach: współwystępowania przemocy w rodzinie i choroby psychicznej, braku kontaktu z członkami rodziny, konfliktu rodzinnego” prowadzone przez Bożenę Paczuska - Jałowińska
- 11 października 2013 r. pt. „Praca i kontakt z osobą doznającą przemocy w toku realizacji procedury Niebieskie Karty” prowadzone przez Wandę Paszkiewicz
- 6 listopada 2013 r. pt. „Działania interwencyjne wobec osoby stosującej przemoc w toku realizacji procedury Niebieskie Karty” prowadzone przez Tomasza Majewskiego.
- 4 grudnia 2013 r. pt. „Ochrona danych osobowych w pracy zespołu interdyscyplinarnego” prowadzone przez Ewę Szeremetę.

Ogólnopolskie Pogotowie „NL” jest też na Facebooku – **363 osoby śledzą tam stronę Pogotowia** oraz prowadzi bazę danych Ogólnopolskiego Porozumienia Osób i Organizacji Pomagających Ofiarom Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”. W 2013 r. zgłaszali się nowi członkowie, zaktualizowano dane 810 członków Porozumienia. Obecnie do Porozumienia należy **721** osób i **624** instytucji;

Zespół koordynatorów zadania Pogotowie „Niebieska Linia”: Wanda Paszkiewicz, Monika Lakowska, Małgorzata Kulka, Paula Klemińska, Małgorzata Wincenciak, Agnieszka Wolańczyk.

IV. Realizacja programów profilaktycznych.

Na zlecenie Biura Edukacji m. St. Warszawy był realizowany program:

Edukacja dla bezpieczeństwa. Program profilaktyczny - „Niebieskie spotkania”.

Celem programu było zwiększenie świadomości dotyczącej zjawiska przemocy i agresji oraz sposobów rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych.

Program polegał na przeprowadzonych w sumie czternastu zajęć warsztatowych z uczniami szkół: podstawowej, gimnazjalnej i ponad gimnazjalnej, siedmiu spotkań informacyjno-edukacyjnych z rodzicami uczniów oraz trzech szkoleń dla kadry pedagogicznej.

Program był prowadzony w okresie od kwietnia do grudnia 2013 r.

Przeprowadzono zajęcia w 3 szkołach w Warszawie:

- Szkoła Podstawowa im. A. Opmana: tu w zajęciach wzięło udział 137 uczniów, 52 rodziców i 46 osób z kadry pedagogicznej

- Liceum Ogólnokształcące im. Batalionu „Zośka”: tu w zajęciach wzięło udział 97 uczniów, 14 rodziców i 17 osób z kadry pedagogicznej

- Gimnazjum nr 33 im. Stefana Batorego: tu w zajęciach wzięło udział 117 uczniów, 45 rodziców i 10 osób z kadry pedagogicznej

W sumie programem objęto 351 uczniów, 111 rodziców i 73 osoby z kadry pedagogicznej.

łącznie 535 osób

W wyniku udziału w programie uczestnicy zapoznali się z wiedzą na temat zjawiska przemocy, możliwości wychodzenia z niej, budowania relacji interpersonalnych i konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. Otrzymywali informacje i wskazówki na temat tego jak lepiej radzić sobie w sytuacjach trudnych, gdzie szukać pomocy i wsparcia. Nabywali i rozwijali umiejętności komunikacyjne i asertywne. Uczestnicy uczyli się jak w konstruktywny sposób osiągać swoje cele, rozpoznawać i realizować swoje potrzeby nie krzywdząc przy tym innych, jak rozpoznawać swoje zasoby osobiste oraz zewnętrzne, budować i podnosić poczucie własnej wartości.

Realizatorami programu były: Karolina Radzikowska, Paula Klemińska, Małgorzata Kulka (jednocześnie koordynator zadania), Marcin Korowaj, Regina Dziugiewicz.

W zajęciach brali udział wolontariusze – stażyści Pogotowia „Niebieska Linia”.

V. Prowadzenie działalności szkoleniowej

W omawianym roku przyczyniano się nadal do zwiększenia liczby osób przygotowanych do pomagania osobom uwikłanym w przemoc – ofiarom, świadkom, sprawcom, oraz dla osób pracujących lub przygotowujących się do pracy w zespołach interdyscyplinarnych, poprzez prowadzenie szkoleń dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

1. Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - na poziomie: kursu podstawowego kierownik Studium: Wanda Paszkiewicz.

- Jedna edycja: „Interdyscyplinarne szkolenie dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie” – kurs podstawowy (dotacja PARPA) realizowana w miesiącach: VI, IX, X 2013 r. Prowadzący: Wanda Paszkiewicz, Anna Wiechcińska, Tomasz Majewski, Mariusz Moderski, Luis Alarcon, Grzegorz Wrona,

Przeszkolono 69 osób.

- SPPwR - edycja pełnopłatna, na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie realizowane w IV, V, VI 2013 r. Prowadzący: Anna Wiechcińska, Wanda Paszkiewicz, Tomasz Majewski, Grzegorz Wrona.

Przeszkolono 20 osób.

- SPPwR - edycja pełnopłatna, na zlecenie Miasta Białystok – Miejskiej Komisji RPA realizowane w IX, X, XI 2013 r. Prowadzący: Anna Wiechcińska, Mariusz Moderski, Wanda Paszkiewicz, Grzegorz Wrona. **Przeszkolono 20 osób.**

2. Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - szkolenie II stopnia (kontynuacja z 2012 r. Cztery z siedmiu sesji przeprowadzono w miesiącach: I, II, III i IV 2013 r.

Prowadzący: Marta Bieniasz, Wanda Paszkiewicz, Luis Alarcon, Anna Wiechcińska, Grzegorz Wrona. **Przeszkolono 10 osób.**

W sumie - w **SPPwR – I i II stopnia przeszkolono 119 osób.**

3. **Studium Pracy z Osobami Stosującymi Przemoc (dawna nazwa: Studium Interwencji i Pomocy Psychologicznej)**, piecza merytoryczna: Luis Alarcon, koordynacja działań: Tomasz Majewski.

Pierwsze trzy z czterech sesji odbyły się w miesiącach: IX, X, XI 2013 r.

Realizatorzy szkolenia : Luis Alarcon, Wanda Paszkiewicz, Monika Lakowska, Tomasz Majewski, Grzegorz Wrona. **Przeszkolono 16 osób.**

4. Na zlecenie Biura Pomocy i Projektów Społecznych M. St. Warszawy przeprowadzenie 18 Seminariów dla członków wszystkich warszawskich Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych pt. „**Jak rozmawiać z osobą stosującą przemoc w oparciu i procedurę NIEBIESKIE KARTY**” w ramach działań informacyjno – edukacyjnych, podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Seminaria przeprowadzono w okresie od X do XII 2013 r. Prowadzenie seminariów: Wanda Paszkiewicz, Luis Alarcon, Anna Wiechcińska, Tomasz Majewski, Mariusz Moderski, Monika Lakowska, Małgorzata Kulka. W seminariach brali też udział wolontariusze – stażyści Pogotowia NL. **Przeszkolono 247 osób.**

5. Na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z Komendą Główną Policji przeprowadzenie 42 szkoleń dla funkcjonariuszy Policji z terenu wszystkich województw: „**Podnoszenie skuteczności działań policji w związku z przemocą w rodzinie**”. Szkolenia przeprowadzono w okresie od X do XII 2013 r. Realizatorami szkoleń byli: Anna Wiechcińska, Mariusz Moderski, Monika Lakowska, Tomasz Majewski, Małgorzata Kulka, Regina Dziugiewicz, Urszula Podsiadło, Małgorzata Wincenciak, Radosław Cieśluk, Ewelina Bazyluk, Karolina Radzikowska (jednocześnie koordynator zadania). **Przeszkolono 846 osób.**

6. Na zlecenie Gminy Miejskiej Ciechanów przeprowadzenie szkolenia „**Prawne aspekty realizowania procedury NK**” (22 III 2013 r.) Prowadzenie – Grzegorz Wrona. **Przeszkolono 12 osób**

7. Na zlecenie MOPR w Świnoujściu przeprowadzenie szkolenia „**Prawo w przeciwdziałaniu przemocy**” (w dn. 3 - 4 IV 2013 r.) dla 2 grup uczestników. Prowadzenie – Grzegorz Wrona. **Przeszkolono 57 osób**

8. Na zlecenie Urzędu dzielnicy Bemowo w Warszawie przeprowadzenie szkolenia dla członków ZI pt. „**Praktyka pracy w ZI**” (26 – 27 IV 2013 r.) Prowadzenie: Anna Wiechcińska. **Przeszkolono 14 osób.**

9. Na zlecenie Gminy Miasta Świnoujście przeprowadzenie szkolenia „**Praca w grupach roboczych z osobą stosującą przemoc**” (w dn. 16 – 17 IX 2013 r.) Prowadzenie: Mariusz Moderski. **Przeszkolono 20 osób.**

10. Na zlecenie Gminy Tuchola przeprowadzenie szkolenia „**Prawne aspekty realizowania procedury NK**” (w dn. 7 X 2013 r.) Prowadzenie – Grzegorz Wrona. **Przeszkolono 26 osób.**

11. Na zlecenie Warszawskiego Centrum Innowacji Edukacyjno – Społecznych i Szkoleń (WCI ESS) przeprowadzenie 4 szkoleń.

- dwa szkolenia „**Kontakt i praca z osobami stosującymi przemoc**” (22 – 23 V 2013 r. i 5 - 6 XI 2013 r.) Prowadzenie: Anna Wiechcińska, Monika Lakowska

- dwa szkolenia „**Dziecko krzywdzone – pomoc dziecku i rodzinie**” (8 - 9 V 2013 r. i 14 – 15 XI 2013 r.) Prowadzenie: Mariusz Moderski
w 4 grupach przeszkolono 71 osób.

12. Na zlecenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Starostwa Powiatowego w Świdwinie przeprowadzono szkolenia dla użytkowników programu „Razem przeciw razem”:

- „Obsługa interesanta – przemoc w rodzinie, klient trudny” – (16 -18 IX 2013 r.) dla 3 grup Realizatorzy: Ewelina Bazyluk, Paula Klemińska, Tomasz Majewski;

- „Praca z klientem w kryzysie – Przemoc w rodzinie” – (11, 19, 25 IX) dla 3 grup Realizatorzy: Paula Klemińska, Anna Wiechcińska.

w 5 grupach przeszkolono 72 osoby

13. Na zlecenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej szkolenie „**Przemoc w rodzinie – im więcej wiesz, tym więcej możesz**” – 5 szkoleń 2 dniowych (w okresie od IX do X 2013 r.) Szkolenie prowadzili: Liliana Krzywicka, Anna Wiechcińska

w 5 grupach przeszkolono 84 osoby

14. Na zlecenie Województwa Zachodniopomorskiego przeprowadzenie 3 dwudniowych szkoleń „**Przeciwdziałanie przemocy – Niebieska Godzina Wychowawcza**” w okresie od X do XII 2013 r. Szkolenie prowadziły: Ewelina Bazyluk, Paulina Wiktorska, Aneta Mikołajczyk. **w 3 grupach przeszkolono 60 osób**

15. Na zlecenie Stowarzyszenia „O uśmiech ucznia” przy Szkole Podstawowej w Błoniu przeprowadzenie dwóch szkoleń (w okresie X – XI 2013 r.):

- „**Porozumienie bez przemocy w szkole**” – prowadzenie Agnieszka Turska

- „**Pracownicy oświaty wobec procedury NK**” – prowadzenie Ewelina Bazyluk

w 2 grupach przeszkolono 39 osób

16. Na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Targu (19 XI 2013 r.) przeprowadzenie szkolenia „**Niebieska Godzina Wychowawcza**”. Prowadzenie szkolenia Małgorzata Kulka. **Przeszkolono 19 osób.**

17. Na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Białoleka przeprowadzenie szkolenia (w dn. 4-5 XI 2013 r.) „**Rozmowa z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie**”. Prowadzenie szkolenia – Luis Alarcon

Przeszkolono 16 osób.

18. Na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Kudowie Zdroju przeprowadzenie szkolenia „**Grupy Robocze w praktyce**” (w dn. 29 XI 2013 r.) Prowadzenie szkolenia: Mariusz Moderski. **Przeszkolono 19 osób.**
19. Na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie przeprowadzenie (w dn. 3 i 4 XII 2013 r.) dwóch szkoleń „**Grupy robocze w praktyce – motywowanie osób uwikłanych w przemoc do zmiany, sporządzanie Niebieskich Kart - formularz C i D**” oraz „**Zjawisko przemocy w rodzinie, zasady prowadzenia interwencji oraz procedury Niebieskie Karty**”. Prowadzenie szkolenia: Tomasz Majewski.
Przeszkolono 28 osób.
20. Na zlecenie Gminy Bytów przeprowadzenie (w dn. 22 XI 2013 r.) szkolenia „**Niebieska Godzina Wychowawcza**”. Prowadzenie szkolenia: Paula Klemińska.
Przeszkolono 15 osób.
21. Na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach przeprowadzenie (w dn. 26 – 27 XI 2013 r.) szkolenia „**Dziecko krzywdzone – pomoc dziecku i rodzinie**”. Prowadzenie szkolenia – Małgorzata Kulka. **Przeszkolono 20 osób.**
22. Na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszku przeprowadzenie szkolenia „**Grupy Robocze w praktyce**” (w dn. 26 XI 2013 r.) Prowadzenie szkolenia: Monika Lakowska. **Przeszkolono 20 osób.**
23. Na zlecenie Gminy Czarna Białostocka przeprowadzenie szkolenia „**Grupy Robocze w praktyce – kontakt z osobą uzależnioną stosującą przemoc w rodzinie**” (w dn. 3 XII 2013 r.) Prowadzenie szkolenia: Monika Lakowska.
Przeszkolono 16 osób.
24. Na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zgorzelcu przeprowadzenie szkolenia (w dn. 11 XII 2013 r.) „**Kontakt z osobą doświadczającą przemocy podczas realizowania zadań zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej**”. Prowadzenie szkolenia: Małgorzata Wincenciak. **Przeszkolono 16 osób.**

25. Na zlecenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii w Rybniku przeprowadzenie (w dn. 11 XII 2013 r.) szkolenia: „**Obsługa telefonu zaufania w ośrodku interwencji kryzysowej**”. Prowadzenie szkolenia: Paula Klemińska.

Przeszkolono 10 osób.

26. Na zlecenie Ośrodka pomocy Społecznej dzielnicy Ursus przeprowadzenie szkolenia „**Grupy robocze w praktyce**” (w dn. 10 XII 2013 r.) Prowadzenie szkolenia: Tomasz Majewski. **Przeszkolono 16 osób.**

27. Na zlecenie Gminy Aleksandrów Łódzki prowadzenie seminarium (w dn. 4 XII 2013 r.) „**Udział i rola pracowników oświaty w realizacji procedury Niebieskich Kart i współpracy z zespołem interdyscyplinarnym**”. Prowadzenie szkolenia: Małgorzata Kulka. **Przeszkolono 24 osoby**

W sumie w szkoleniach Stowarzyszenie wzięło udział

1 920 osób.

Dodając osoby przeszkolone w trakcie seminariów przeprowadzonych w ramach Pogotowia NL (340 osób)

daje to łączną liczbę 2 260 przeszkolonych osób.

Oprócz szkoleń realizowanych za pośrednictwem Stowarzyszenia, jego członkowie byli zapraszani na szkolenia, wykłady i konferencje organizowane i prowadzone przez inne organizacje i instytucje. Również na tych szkoleniach przeszkolono kilkaset osób. Część z tych szkoleń i wykładów była prowadzona wolontaryjnie.

Prowadzono wykłady i warsztaty związane z tematyką przemocy, pracą z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc, krzywdzenia dzieci i dotyczące pracy w Zespołach Interdyscyplinarnych i Grupach Roboczych:

- na sesji Rady Gmin województwa zachodniopomorskiego – prezentacja działań Stowarzyszenia NL i Pogotowia NL (Małgorzata Kulka),

- na Uniwersytecie Jagiellońskim dwukrotne wystąpienia i warsztaty na temat osób stosujących przemoc i pracy z nimi (Paula Klemińska),

- na zaproszenie gminy Nielisz wykład na temat profilaktyki przemocy na konferencji „Zachowania ryzykowne współczesnej młodzieży” (Paula Klemińska),
- dla członków Uczelnianego Koła Resocjalizacji Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie – wykład „Przemoc w rodzinie” (Paula Klemińska),
- na zaproszenie PCPR w Mikołowie wykład dla lokalnych służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy „Portret dziecka krzywdzonego” (Mariusz Moderski),
- na konferencji w Tarnowie - wykład na temat pracy psychologicznej z osobami stosującymi przemoc (Tomasz Majewski,)
- na konferencji w Radomsku wykład na temat przemocy wobec dzieci - w ramach radomszczańskiej kampanii przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Kochaj mnie, też jestem człowiekiem. Traktuj mnie tak, jak byś chciał być traktowany – DZIECKO.” (Tomasz Majewski,)
- na konferencji Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej oraz Komendy Wojewódzkiej Policji z siedziba w Radomiu wykład: „Destrukcyjny wpływ przemocy i agresji w rodzinie”. (Anna Wiechcińska),
- na otwartym seminarium w Będzinie w ramach kampanii społecznej „Znam swoje prawa – nie akceptuje przemocy” wystąpienie „Prawa profesjonalisty: etyczne pomaganie osobom uwikłanym w doświadczanie przemocy w rodzinie” (Anna Wiechcińska),
- na konferencji w Mielcu „Widzę, czuję, reaguję – jestem przeciwko przemocy w rodzinie”, na zaproszenie TPD – dwa wystąpienia: „Rola świadków w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – reagować, nie reagować? Obowiązek, czy dobra wola” i „Jak pomagać kompleksowo – praca ze sprawcami przemocy w rodzinie” (Anna Wiechcińska),
- na Powiatowym sympozjum w Garwolinie „Przemoc i nadużycia – dialog o bolesnych problemach rodzinnych i nie tylko” dwa wystąpienia: „Analiza sytuacji osoby doznającej przemocy w rodzinie z perspektywy dziecka”, „Organizacja pomocy dziecku i rodzinie z uwzględnieniem ról i zadań poszczególnych instytucji i organizacji” (Anna Wiechcińska).
- na zaproszenie Ministerstwa Pracy i polityki Społecznej – wykład na konferencji dotyczącej pracy z osobami stosującymi przemoc (Luis Alarcon)
- na spotkaniu pracowników Aresztów Śledczych – wykład dotyczący pracy z osobami stosującymi przemoc (Luis Alarcon)
- realizacja dwóch projektów dotyczących profilaktyki przemocy i nadużyć związanych z zależnością służbową – dla firm w branży telekomunikacji i branży finansowej (Luis Alarcon)

Członkowie Stowarzyszenia prowadzili również superwizje różnych zespołów i ośrodków na terenie kraju.

- Luis Alarcon: dla zespołu MOPR w Częstochowie, zespołu Maltańskiego Centrum Terapii i Rehabilitacji, dla zespołu oddziału odwykowego i młodzieżowego w Toruniu, dla pracowników MOPR w Kielcach (zespół schroniska, hotelu, placówek dziecięcych, asystentów rodziny), Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i Odwykowej w Pułtusku, w Ciechanowie: dla Zespołu Interdyscyplinarnego oraz dla zespołu Centrum Uzależnień i przemocy.

- Wanda Paszkiewicz: dla zespołu OIK w Pyrach, dla zespołu szpitala MSW w Otwocku, dla zespołu SOW w Olsztynie, dla zespołu ośrodka pracy z rodziną i świetlicy socjoterapeutycznej w Stowarzyszeniu „Wspólne Podwórko”, dla zespołu terapeutycznego Ośrodka „INZPiRO”, dla policjantów i specjalistów prowadzących wspólne interwencje związane z zatrzymaniem przemocy w środowisku „Tu i Teraz” w Gdańsku, dla zespołu psychiatrycznego oddziału dziennego w Szpitalu Wolskim, w Ośrodku Pomocy Społecznej dzielnicy Ursynów w Warszawie;

- Anna Wiechcińska – dla zespołu realizującego program „Bądź aktywny w życiu” z Ośrodka Pomocy Społecznej dzielnicy Praga – Południe w Warszawie, warsztaty superwizyjne dla 3 grup pracowników OPS w Bochni oraz członków ZI i osób współpracujących z ZI.

VI. Inne działania

- Członkowie Stowarzyszenia prowadzili moduły specjalistyczne dotyczące interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie i Wydziale Zamiejscowym w Sopocie – Wanda Paszkiewicz, Luis Alarcon.
- Członkowie Stowarzyszenia wypowiadali się i komentowali sytuacje oraz działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w różnych mediach, m.in. w programach: TVN, Polskie Radio, TV POLSAT - NEWS, Radio TOK FM, komentarze do tygodników: „Newsweek” i „Wprost” – Luis Alarcon, Tomasz Majewski, Ewelina Bazyluk, Paula Klemińska, Małgorzata Kulka.

- Wydawnictwa, artykuły, filmy.
  - została opracowana ulotka „Żółta Kartka”, skierowana do osób stosujących przemoc (Małgorzata Kulka, Anna Wiechcińska, Wanda Paszkiewicz);
  - został zrealizowany film „Jak rozmawiać z osobami stosującymi przemoc” (Luis Alarcon, Wanda Paszkiewicz, Anna Wiechcińska, Tomasz Majewski, Mariusz Moderski, Małgorzata Kulka, Bożena Paczuska, Paula Klemińska i przy współpracy byłych stażystów);
  - został wydany i dystrybuowany poradnik „Procedura NK – odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania” (praca zbiorowa: Luis Alarcon, Paula Klemińska, Małgorzata Kulka, Wanda Paszkiewicz, Agnieszka Wolańczyk).

- Członkowie Stowarzyszenia i osoby współpracujące brali udział jako uczestnicy w spotkaniach, seminariach i konferencjach:
  - Konferencja Stowarzyszenia MEDERI w Centrum Zdrowia Dziecka pt. „Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci, w tym wobec dzieci przewlekle chorych” (Małgorzata Wincenciak, Anna Wiechcińska, Regina Dziugiewicz)
  - Konferencje zorganizowane przez Fundację „Dzieci Niczyje” - „Jak chronić dziecko przed przemocą i wykorzystywaniem seksualnym w placówkach edukacyjnych” (Anna Wiechcińska) oraz „Pomoc dzieciom ofiarom przestępstw” (Wanda Paszkiewicz);
  - VI Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Razem można więcej, czyli rzecz o współpracy” zorganizowana przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Toruniu (Ewelina Bazyluk);
  - Udział w X Trybunale ds. Przemocy wobec Kobiet organizowany przez Centrum Praw Kobiet (Urszula Podsiadło);

- Udział i współorganizacja pikników rodzinnych w Warszawie, tematycznie związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie „Wolski Korowód” i „Kercelak” (Ewelina Bazyluk);

- Zostały zapoczątkowane prace nad procesem certyfikowania superwizorów przeciwdziałania przemocy w rodzinie – w partnerstwie z dwoma organizacjami pozarządowymi: OPTA i Centrum Praw Kobiet – z planami współdziałania w tym zakresie z kilkunastoma organizacjami pozarządowymi z terenu całej Polski (Luis Alarcon, Wanda Paszkiewicz, Anna Wiechcińska);
- Kontynuowano prowadzenie strony internetowej Stowarzyszenia NL (Mariusz Moderski);
- Członkowie Stowarzyszenia i osoby z nim współpracujące napisały kilka programów i projektów m.in. na konkurs ogłoszony przez m. st. Warszawę na wspólne przygotowanie i realizację projektów współfinansowanych z UE (w partnerstwie z innymi organizacjami pozarządowymi), wniosek o dofinansowanie projektu z Funduszu Małych Grantów realizowanego w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009 – 2014 (w partnerstwie z Zespołem Ośrodków Wsparcia z Piastowa) – Małgorzata Wincenciak, Małgorzata Kulka, Mariusz Moderski, Regina Dziugiewicz, Karolina Radzikowska, oraz inne osoby.

Wszystkie wymienione powyżej działania Stowarzyszenia spotkały się z dużym zainteresowaniem i uznaniem uczestników i organizatorów. Wiele z nich będzie kontynuowanych i rozwijanych w 2014 roku.

Realizacja programów i działalność w 2013 roku były zgodne z celami statutowymi Stowarzyszenia.

opr. Anna Wiechcińska-Szymańska